

L'abans, el mentrestant i el després de «Confidències d'una reina»

TERESA SAGRERA

The turning point in the writing of «Confidences of a queen»

Aquest article explica com va néixer *Confidències d'una reina* (Columna, 2013), el procés de documentació, d'escriptura i la repercussió posterior. Una novel·la històrica situada al segle XII principalment a Vila Maior. Narra les estades al castell de Vila Maior entre el juny de 1156 i l'abril de 1157 del comte de Barcelona, Ramon Berenguer IV, i la seva esposa, la reina Peronella d'Aragó; la relació amb els nombrosos visitants que hi van rebre durant aquests mesos, alhora que intenta explicar com era la vida en aquesta vila en aquell moment. Els temes centrals són: la formació de la Corona Catalanoaragonesa amb el matrimoni de Ramon Berenguer IV i Peronella; el possible naixement d'Alfons I, primer comte rei de la Corona catalanoaragonesa, a Vila Maior; el rol de Peronella com a mera transmissora d'un regne; la vida en una vila rural comtal al segle XII i la figura dels trobadors com a poetes de l'edat mitjana.

Paraules clau: castell comtal de Vila Maior, Peronella d'Aragó, Ramon Berenguer IV, Alfons I, Corona catalanoaragonesa, S. XII, trobador.

This article explains how «*Confidences of a queen*» (Columna, 2013) was born, the process of documentation, writing and the subsequent repercussion. A historical novel located in the 12th century mainly in Vila Maior. The book describes the stays of the count of Barcelona, Ramon Berenguer IV, and his wife, Queen Peronella of Aragon in the castle of Vila Maior between June 1156 and April 1157, the relationship with the numerous visitors who were received during these months, while trying to give an account of how life was like in this town at that time. The main themes are the creation of the Catalan-Aragonese Crown after the marriage of Ramon Berenguer IV and Peronella, the possible birth of Alfons I, the first count king of the Catalan-Aragonese Crown, in Vila Maior, the role of Peronella as a mere transmitter of a kingdom, the life in a rural town in the 12th century and the figure of the troubadours as poets of the Middle Ages.

Keywords: Castle of Vila Maior, Peronella d'Aragó, Ramon Berenguer IV, Alfons I, Catalan-Aragonese Crown, 12th century, troubadour.

Aquesta novel·la té les seves arrels l'any 2006 en què vaig entrar a formar part del Centre d'Estudis de Sant Pere de Vilamajor (CESV), les funcions del qual són preservar i deixar constància escrita de la història i les tradicions del municipi. Vaig començar escrivint diversos articles per a la revista de difusió periòdica d'aquesta entitat i, sota la seva empara, l'any 2009 vaig publicar: *Vols que t'expliqui... Vilamajor?* Un llibre de caràcter divulgatiu de la història local del que també en vaig fer les il·lustracions.

L'escriptura d'aquest primer llibre va despertar la passió que dormia dins meu des de sempre. I vaig començar a barrinar sobre la idea d'escriure una novel·la. Quan feia recerca per *Vols que t'expliqui... Vilamajor?*, vaig conèixer el memoràndum de les despeses fetes per la Casa de Barcelona entre juny de 1156 i abril de 1157 a Vila Maior. Aquest registre forma part dels documents dels comptes fiscals del segle XII, escrits en llatí i conservats majoritàriament a l'Arxiu de la Corona Catalanoaragonesa, estudiats i publicats pel professor nord-americà de la Universitat de Berkeley, Thomas Bisson, a *Fiscal accounts of Catalonia under the early count-kings (1151-1213)*.

El memoràndum de les despeses fetes durant aquests onze mesos a Vila Maior és dels més interessants de tot el conjunt dels comptes fiscals. La historiadora, Mercè Aventín, el va analitzar en el llibre: *Vilamajor 872-1299. De la fi del sistema antic a la consolidació del feudalisme* (que és on el vaig descobrir). El registre detalla per setmanes les més de cent persones de diferent sexe, condició i funció social (cavallers, batlles, mercaders, pelegrins, sarraïns, jueus...) que van passar o van fer estada a Vila Maior, molt probablement en el castell. Entre tots ells destaquen el comte Ramon Berenguer IV i la seva esposa Peronella. També s'hi recullen les despeses que van fer durant aquest temps per donar acollida a tots aquests hostes.

Des d'un primer moment em vaig enamorar d'aquest document. Volia esbrinar qui era aquella gent que tants segles enrere havien trepitjat el mateix territori on visc. Saber què havien vingut a fer. Si eren hostes habituals o estaven de pas. Tenia els seus noms i havia de desfer el camí, descobrir d'on venien i quina relació tenien amb els comtes de Barcelona. A més a més, tenia la llista de les despeses que havien fet. I en volia saber més, conèixer què menjaven i com vivien. Com s'organitzava una vila medieval al segle XII.

Tot això passava la primavera de 2009, abans de presentar el meu primer llibre. Havia començat a fer bullir l'olla. No sabia com ho faria, però sabia que volia escriure una ficció històrica. Tenia el tema, però, no havia escrit mai cap novel·la. Ni tan sols havia anat a classes d'escriptura. Per tant, no tenia un mètode, l'havia de crear. I per acabar de complicar les coses,

treballava de mestra a jornada sencera a l'escola i tenia dos fills a una edat que encara necessitaven que hi fos molt present.

Còpia de 1634 del retrat imaginari que el pintor Filippo Ariosto va fer (1586-1587) de la reina Peronella d'Aragó i Ramon Berenguer IV de Barcelona. (Figura de domini lliure <https://commons.wikimedia>).

Vaig començar comprant una capsa de cartró d'aquelles boniques. Tenia clar que havia de començar fent un treball de documentació rigorós. Les notes sempre les prenc a mà, són escrits per a mi, pràctics, molts cops en papers aprofitats i sense cap afany de transcendència. Vaig imprimir el document de les estades a Vila Maior per mesos i setmanes, i vaig a començar dissecionar-lo, no era fàcil. Havia de saber qui eren tots aquells nobles que hi sortien citats, quins formaven part de la host de Ramon Berenguer IV i quins eren els cavallers de la seva màxima confiança. Es tractava gairebé d'un treball de detectiu. Per investigar-ho em vaig capbussar en els llibres d'història de Catalunya, en els d'història local, en tesis doctorals... Fins que de mica en mica vaig anar completant el trencaclosques.

Però no n'hi havia prou a descobrir qui eren aquelles persones que sortien citades en el document. Havia de conèixer com era el Vila Maior del segle XII. El territori del Vallès Oriental on està ubicada la novel·la i que des del segle XIX el formen dos municipis, Sant Pere de Vilamajor i Sant Antoni de Vilamajor. Però en aquella època, al Principat no existien els municipis i a

efectes de control fiscal i de població els territoris es dividien en batllies, amb un batlle al capdavant de cadascuna. Vila Maior, juntament amb Cardedeu i Tagamanent era una de les batllies més riques dels dominis comtals.

De mica en mica, vaig anar-me fent una idea de com podia ser el Vila Major del segle XII. Mercè Aventín deia que el Vilamajor de l'edat mitjana (Vila Maior) era un laboratori on lligar la microhistòria amb la macrohistòria, una talaia magnífica per entendre el món medieval.

Tenia una població força disseminada, repartida en set petites viles (és a dir, petits agrupaments de 4 a 10 cases): Alfou, Brugueres, Canyes, Rifà, Vilagoma, Vila Maior i Vila-rasa, a més a més, d'algunes cases disperses. Vila Maior i Alfou, a diferència de la resta, tenien església i això les anà fent créixer. La majoria dels seus habitants eren pagesos, però no tots vivien en les mateixes condicions: hi havia pagesos benestants que tenien més terres de les que realment podien conrear, les arrendaven o tenien personal al seu servei. Els primers eren petits propietaris i els segons, treballaven les terres dels altres. Sabem que el conreu de la vinya era important en aquella època perquè així consta en els documents, també ho eren els camps de cereals i el conreu del lli. A Vila Maior al segle XII gràcies en part al palau, ja hi havia mercat i això va fer créixer tot un seguit d'oficis (ferrers, sabaters, sastres, mercaders...) per abastir-lo amb els seus productes, encara que tots ells continuaven lligats a la pagesia per a la seva subsistència.

Aventín ens diu que el castell de Vila Maior surt esmentat l'any 1079, com a propietat dels comtes germans Ramon Berenguer II Cap d'Estopes i Berenguer Ramon II el Fratricida. Per fonts documentals, sabem que el castell comptava amb torres, una gran sala amb pintures sarraïnes, fargues i molins. Desgraciadament, el terratrèmol de 1448 (amb epicentre entre Cardedeu i Llinars del Vallès) va enderrocar gran part del castell i la sagrera amb les seves muralles, així com molts edificis de la zona. Actualment, encara se'n conserven algunes restes, les més importants són les torres i part de les muralles. Calia, doncs, un important exercici per recrear aquest castell comtal amb les muralles que envoltaven el recinte Jussà. On ara es troba la plaça de l'església, llavors hi havia cases, comerços, artesans, un molí, una farga... I a dalt, el recinte sobirà, a la zona noble, hi havia les torres, l'església romànica (l'actual no va començar-se a edificar fins al 1581) i el seu campanar (la nostra Torre Roja, que va sobreviure al terratrèmol).

Quan ja feia temps que investigava sobre l'edat mitjana a Catalunya; Peronella d'Aragó i Ramon Berenguer IV i el Vila Maior del segle XII, vaig mirar-me la caixa i vaig veure que el pòsit de papers ja era considerable.

Llavors vaig començar a pensar en l'argument. Tenia clars uns quants personatges històrics que havien de sortir: Ramon Berenguer IV; Peronella; Alfons I; el nebot de Ramon Berenguer IV, fill del comte de Provença; Guillem Ramon de Montcada, el Gran Senescal, cap de la host comtal; Bertran de Castellet, màxim responsable dels afers administratius i financers del comte; Loreto, la dida del futur Alfons I...

I a la vegada, vaig anar creant els de ficció, molts d'ells gent de Vila Maior. Vaig imaginar una família per a la Loreto, el pare, la mare i els germans. En Grau, el cuiner del castell. El batlle de Vila Maior, Pere Roig, que tot i ser un personatge de ficció, els Roig eren els propietaris de la masia de can Derrocada i una de les famílies més importants de Vila Major a la segona meitat del segle XII i principis del XIII. Al llibre de Mercè Aventín de Vilamajor surt documentat un Pere Roig que fa de batlle l'any 1181. Posteriorment a aquest Pere Roig, hi ha esmentats dos Peres Roig de les dues següents generacions: un de clergue i el que el segueix, batlle. Vaig imaginar que igual que coneixem l'existència de tres generacions seguides de Peres Roig, també podrien haver estat quatre. En Guillem de Vila-rasa, el trobador, que estableix un triangle amorós amb Peronella i Ramon Berenguer IV, molt propi de la poesia del moment. Els Vila-rasa estan documentats en aquella època i vivien l'actual veïnat del Pla de Sant Antoni de Vilamajor. Alguns dels noms de la família que apareixen en la novel·la són noms reals, però no hi ha constància que cap dels seus membres fos un trobador. Dins de la sagristia de l'actual església hi ha una làpida de la família Vila-rasa. També vaig donar vida a una petita comunitat de clergues amb el rector Guillem Canal al capdavant. Aventín diu que des del 1002 ja hi havia notaris i escriptors a Vila Maior i que en el segle XIII comptava amb una petita comunitat de clergues. Jo em vaig permetre la llicència d'avançar-ho en el temps.

La novel·la històrica, malgrat que ha d'estar el més ben documentada possible i ser versemblant, permet unes llicències que no té un llibre d'història. En conclusió, la línia que separa els personatges històrics dels de ficció és molt fina, perquè els primers malgrat estar construïts des del rigor històric, no deixen de ser la meua interpretació d'aquell personatge. I els de segons, els vaig construir a partir de la recerca i l'estudi de la gent anònima que va viure en aquell moment, utilitzant fins i tot, els noms de les persones de l'època que tenim documentats. Per tant, la ficció històrica és una manera d'humanitzar la història i explicar-la a partir dels sentiments i les emocions.

La protagonista d'aquesta novel·la és Peronella d'Aragó. Un personatge a qui, fins fa relativament pocs anys, els historiadors havien dedicat molt poca atenció, a diferència del seu espòs Ramon Berenguer IV, comte

de Barcelona. Per sort, darrerament, això ha començat a canviar. L'any 2022, el Museu d'Història de Catalunya va celebrar el simposi, «Ramon Berenguer IV i Peronella. Unió dinàstica i projecció exterior», amb diferents ponències sobre la seva figura.

Quan vaig conèixer la biografia de Peronella em vaig quedar fascitada. Volia donar una visió diferent d'aquesta dona a l'ombra del poderós Ramon Berenguer IV, que gràcies a la important campanya en la reconquesta de les terres en mans dels musulmans i el seu paper en favor del cristianisme es guanyà el sobrenom de El Sant. Sota el seu govern, el Principat va arribar a tenir pràcticament els límits que té en l'actualitat. Volia posar-me en el lloc de Peronella i explicar com es podia sentir una nena concebuda com a mera transmissora de poder, que va passar d'uns a altres, sense que pogués decidir gran cosa de la seva vida. Malgrat que en aquell moment la societat i la política funcionessin d'aquesta manera, com a persona també devia tenir sentiments. Com deia el pensador francès, Claude Adrien Helvetius: «La Història és la novel·la dels fets i la novel·la és la història dels sentiments».

Imatge de Peronella d'Aragó a la «Genealogia dos reis de Portugal». (Figura de domini lliure <https://commons.wikimedia>).

La novel·la comença amb el naixement de Peronella d'Aragó a Osca el 29 de juny de 1136. Peronella és el nom d'una màrtir cristiana, que possiblement fou la primera filla de Sant Pere apòstol. És el nom femení de Pere. Tot i que, actualment, la festivitat no se celebri el mateix dia. El nom significa dura com una roca, i en part, és el caràcter que li vaig donar a la novel·la a qui va néixer com una transmissora de poder. L'any 1134

va morir Alfons El Bataller, rei d'Aragó, Pamplona i una part de Castella, deixant el regne i totes les seves pertinences a els ordes religiosos de Jerusalem (Sant Sepulcre, Sant Joan de l'Hospital i el Temple). Els nobles aragonesos no van acceptar aquest testament, i per això es van afanyar a reclamar a l'únic germà del difunt, Ramir, bisbe de Roda-Barbastre, que es posés al capdavant del regne. Ramir II d'Aragó, conegut amb el sobrenom de El Monjo, voltava els cinquanta. Calia doncs anar per feina amb el tema successori. Es va casar amb Agnès de Poitiers (vídua del vescomte Eimeric V de Thouars, amb qui havia tingut quatre fills) havia fet els trenta i tenia la fertilitat demostrada. De seguida van tenir una filla, Peronella, a qui li van sortir pretendents per totes bandes, entre ells el fill del rei de Lleó i Castella, Alfons VII (casat amb Berenguera, germana del comte barceloní) que de seguida s'ofereí per ser-ne el tutor. El rei de Lleó i Castella se l'endugué cap al seu regne amb l'esperança de casar-la amb el seu hereu quan complís l'edat núbil, els catorze anys. Els seus pares una vegada van haver complert amb el compromís successori la van deixar en mans dels tutors. Llavors, Ramir va ingressar al monestir de Sant Pedro el Viejo i la seva mare va marxar cap a terres d'Aquitània prop d'on vivien els fills del seu primer matrimoni.

A la cort d'Alfons VII, rei de lleonesos i castellans, Peronella passà a dir-se Urraca un nom molt més en sintonia amb els gustos castellans. Poc després, Ramir II va decidir signar un compromís matrimonial de la seva filla, la petita Peronella, amb Ramon Berenguer IV, ella tenia només un any i ell vint-i-quatre. Hi va haver un llarg estira-i-arronsa entre el comte de Barcelona i el seu cunyat Alfons VII. Fins poc abans del casament el rei de Lleó i Castella no s'avingué a tornar a Peronella, ja que continuava tenint esperança de casar-la amb el seu fill. El casament va tenir lloc l'any 1150, a Lleida, quan Ramon Berenguer IV tenia trenta-set anys i ella catorze.

Peronella va viure només trenta-vuit anys. Va estar casada dels catorze als vint-i-sis anys, que quedà vídua, i en dotze anys va tenir sis fills. El primer el va tenir amb només setze anys, segurament devia passar un embaràs difícil i tement per la seva vida va fer testament a favor del seu marit i del primogènit que encara no havia nascut. Va tenir quatre fills: Pere (que morí aviat), Ramon (l'hereu de Catalunya i Aragó, dit després Alfons I El Cast), un altre Pere (que mutà el nom en Ramon Berenguer, comte de Provença) i Sanç (comte de la Cerdanya, el Rosselló i també de Provença). I dues filles, Dolça (reina consort de Portugal) i Elionor (que sembla que morí molt jove). Aquesta última, en algunes ocasions no surt citada, i es parla d'algun altre possible infant que morís de molt petit.

Amb només vint-i-set anys, després d'abdicar en favor d'Alfons, va deixar els fills en mans dels tutors i es retirà al monestir de Santes Creus, que ella

mateixa havia ajudat a consolidar. Morí allà a l'edat de trenta-vuit anys. I segons la seva voluntat va ser enterrada a la catedral de Barcelona.

Detall de la Genealogia del Casal d'Aragó d'un manuscrit de principis del segle XV. (Figura de domini lliure <https://commons.wikimedia>).

Vaig intentar ser el màxim de respectuosa amb la biografia de Peronella, però la novel·la històrica, en tant que ficció, permet trenar elements reals amb altres d'imaginari, fent-ho des del rigor històric i la versemblança. Peronella igual que les altres dones que apareixen a la novel·la no és una bleda de conte de princeses, és una dona amb les seves virtuts i les seves flaqueses. Vaig procurar com en la construcció dels altres personatges que no fos un personatge pla. La seva vida m'anava molt bé per inventar una història d'amor entre ella i el trobador de Vilamajor, Guillem de Vila-rasa. De fet, *El trobador* era el títol original de la novel·la pel joc simbòlic que representava. Alfons I, fill de Peronella i Ramon Berenguer IV, és conegut amb el sobrenom de El Cast, però també com El Trobador. El seu besavi Guillem IX d'Aquitània també va rebre aquest sobrenom perquè molts el reconeixien com el primer que va començar a escriure poesia en llengua provençal. I el títol navegava en aquest joc d'incerteses, però finalment l'editorial va apostar per canviar-lo.

Malgrat que Peronella és la protagonista de la novel·la, té tant o més protagonisme la gent humil de Vila Maior, amb la figura de la Loreto, la dida de l'infant Alfons, una jove d'una edat semblant a ella al capdavant. A través de Loreto; la seva mare, la Ramona; en Grau, el cuiner; en Ponç Bassa, el sabater, i la seva família... Vaig imaginar com devia ser la vida de la gent senzilla de la vila.

Diuen que hi ha autors de mapa i d'altres de brúixola. Els primers treballen amb una escaleta molt planificada de la novel·la i els segons tenen una

idea i van avançant en la història. En aquesta primera novel·la, on encara no m'havia fet un mètode d'escriptura, vaig ser autora molt més de brúixola que en les altres. Vaig fer una estructura mínima i vaig començar a escriure, amb totes les dificultats que això comporta. L'escriptura es va allargar en el temps més de tres anys. Va ser un camí molt difícil de recórrer, amb moltíssimes incerteses. No tenia temps d'escriure cada dia. Però quan m'hi posava feia el feixuc exercici de rellegir tot el que portava escrit, fins que vaig ser molt endavant que ja només rellegia l'última part.

Quan una travessa és tan llarga i no l'has fet mai, en molts moments transités pel dubte, plantejant-te si en seràs capaç, si allò que escrius tindrà cap valor, si interessarà a ningú. Va ser en aquest procés que vaig decidir d'enganxar a la paret de davant de la taula on escrivia el cartell del Premi Nèstor Luján de Novel·la Històrica com una meta, per allò que diuen que per fer coses importants, cal somniar en gran.

Els dubtes em rosegaven, però en tot moment la parella, familiars i amics, entre ells els meus companys del Centre d'Estudis de Sant Pere de Vilamajor, van ser al meu costat esperonant-me. Ells van ser els meus primers lectors, van fer-me les seves aportacions i em van animar a continuar treballant fins a tancar la novel·la, perquè arriba un moment que les revisions esdevenen una obsessió. I així vaig arribar al final.

Mil vegades he passejat pels escenaris que s'esmenten en el relat i he imaginat als seus personatges voltant per aquells entorns. Vaig intentar que els decorats fossin els més fidels possibles a la realitat del moment. El paisatge arquitectònic ha canviat com la nit i el dia, i el natural també. Ara els que hi viuen ja no són comtes, ni prínceps, ni clergues, ni treballadors del castell... Però continuen vivint històries d'amor i desamor; de passions i odis; d'il·lusions i de desgràcies... Aquesta part humana de la novel·la va ser per a mi la més engrescadora. Aprofundir en l'essència de les persones i en els grans temes de la vida va ser el meu repte. Volia que els personatges fossin molt vitals, que gaudissin i patissin el món per tots els porus de la seva pell. I va ser així fins a tal punt que es van acabar instal·lant en el meu subconscient com a vells coneguts, potser perquè les seves vides em van embriagar totalment durant molt de temps. Aquesta era una sensació que mai havia viscut, em vaig sentir seduïda i totalment atrapada en la història d'una forma molt especial. I crec, que és l'única manera de fer que els lectors puguin compartir aquesta fantàstica sensació amb mi, que visquin i gaudeixin amb aquesta novel·la com ho vaig fer jo escrivint-la.

Al voltant de la novel·la hi ha tot un seguit de coincidències. La data límit d'entrega d'originals per Premi Nèstor Luján de Novel·la Històrica de 2012 era el 29 de juny de 2011. Vaig presentar la novel·la el 29 de juny

de 2013 a Sant Pere de Vilamajor, al peu de la Torre Roja. Era del dia del patró, el sant del meu pare i de la protagonista de la novel·la Peronella que també havia nascut un 29 de juny de 1136. I com a curiositat, Peronella va ser compromesa en matrimoni, l'11 d'agost de 1137 festivitat de Santa Susanna i patrona d'una de les esglésioles de Sant Pere de Vilamajor, a més de ser l'aniversari de la meva mare. I va morir el dia del meu sant, el 15 d'octubre de 1174.

L'any 2012 vaig quedar finalista del Premi Nèstor Luján amb aquesta novel·la va ser un accèssit. Va sortir publicada el juny de 2013 i poc després, algunes persones vinculades al poble em van proposar de fer una adaptació teatral per a la festa del Vilamagore. Una festa arrelada a Sant Pere de Vilamajor que es remunta a l'any 1993. Vaig col·laborar en l'adaptació d'algunes escenes amb l'actor Jaume Baucis de La Cubana. I les vam poder estrenar el juliol de 2014.

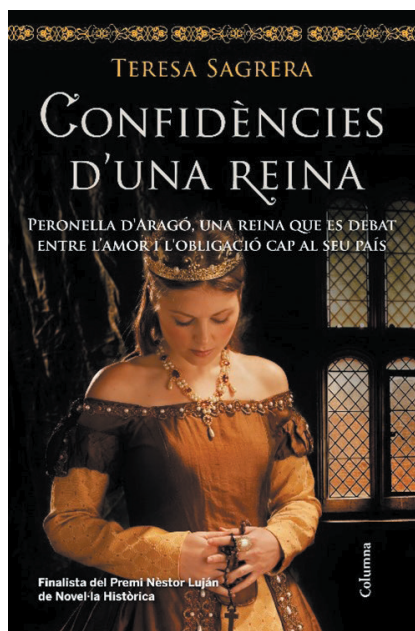
Aquest any 2024 ha fet 10 anys que es representen escenes de *Confidències d'una reina* a la festa del Vilamagore i l'obra n'ha esdevingut l'eix vertebrador. És un gran honor i una gran experiència. Al llarg de tots aquests anys s'han anat incorporant personatges i escenes noves. He gaudit des de dins veient com desenes d'actors voluntaris interpretaven els personatges que jo vaig crear, sota la direcció del mateix Jaume Baucis i de la Judit Lucchetti. M'he emocionat veient com se'ls feien seus i cadascun dels intèrprets descobria una cara nova d'aquest multipoliedre, com ho fa cada lector, tants lectors, tantes lectures diferents de la novel·la i tantes visions diferents dels personatges. L'any 2023, amb motiu de la 30a edició de la festa, vaig fer realitat un repte amb què havia somniat i que la Judit Lucchetti, com a directora, feia molt temps que em proposava, interpretar el paper de la Ramona, una pagesa del poble, la mare de la Loreto, la dida d'Alfons I. Vaig tenir l'oportunitat de tancar aquest cercle, va ser una experiència única: crear un personatge, dibuixar-lo amb paraules, adaptar-lo a teatre i fer-ne una dona de carn i ossos en la meva pròpia persona.

Sense comptar el teatre, de les moltes activitats literàries que he viscut al voltant de *Confidències d'una reina*, N'hi ha una altra de molt especial, les visites guiades. El 28 de juny de 2013 vaig fer la primera ruta literària pels racons de la novel·la conjuntament amb l'Higini Herrero, amic i responsable del Punt d'Informació La Mongia de Sant Pere de Vilamajor. A partir de la 8a (15 de juny de 2014), com que ja estàvem assajant el text de teatre amb els actors, ells mateixos ens van proposar d'incorporar-se a les visites per fer-les teatralitzades, d'aquesta manera han resultat molt més amenes. A hores d'ara ja hem fet 26 rutes guiades i fa bastant que vam sobrepasar la xifra dels mil visitants.

Les visites guiades també s'han anat adaptant i transformant d'espai, guió i participació d'actors. I arran de les rutes, el fotògraf Enric Planas va proposar-me fer una exposició de fotografies. Hi van col·laborar actors voluntaris i durant mig any vam estar fent retrats d'escenes de la novel·la, que es van exposar a la Mongia el 28 de juny de 2015. També se'n va fer un petit vídeo amb una composició del músic Joan Figueras. L'exposició va presentar-se a diferents espais i actualment està disponible gratuïtament a la xarxa de biblioteques de Catalunya.

I finalment, l'any 2021 es va crear una associació per tirar endavant un projecte per portar al cinema la novel·la, amb el suport de l'ajuntament de Sant Pere de Vilamajor i de l'associació de la festa del Vilamagore. El 2022 l'Alba López Manubens de la productora Patchouli Films, amb la meva supervisió, va realitzar el guió cinematogràfic de *Confidències d'una reina*. No sé si aquest somni trobarà els suports econòmics necessaris per fer-se realitat, però hi continuem treballant.

Escriure aquest article m'ha servit per rememorar el llarg camí des que es va gestar la llavor d'aquesta novel·la que m'ha fet créixer com a escriptora. Des de llavors, he publicat set novel·les, sis de les quals són de gènere històric. I el juny de 2024, dotze anys després d'haver quedat finalista al Premi Nèstor Luján, l'he guanyat amb *El cor del balneari*. Però, per sobre de tot, aquest ha estat un camí de creixement personal per totes les experiències que he viscut i per la multitud de persones que he conegut. Gràcies infinites!

Coberta del llibre *Confidències d'una reina* de Teresa Sagrera.

BIBLIOGRAFIA

- ANGULO, B. – BARBANY, C. – GARCIA, R. M. (1994), *Història Medieval i moderna del Vallès Oriental*, Sant Cugat del Vallès: Editorial Rourich.
- AVENTÍN, M. (1990), *Vilamajor 872-1299. De la fi del sistema antic a la consolidació del feudalisme*, Sabadell: Editorial AUSA.
- , (2005), *Catalunya feudal*, Barcelona: Editorial UOC.
- AVENTÍN, M. – SALRACH, J. M. (1998), *Història medieval de Catalunya*, Barcelona: Proa.
- BAQUÉ, E. – CABESTANY, J. – SCHRAMM, P. E. (1991), *Els primers comtes reis*, Barcelona: Ediciones Vicens Vives.
- Bisson, Th. N. (1984), *Fiscal accounts of Catalonia under the early countings (1151-1213)* 2V, Berkeley : University of California Press.
- CATALÀ ROCA, P. (1991), *Els castells catalans Vol.2. Vallès Occidental, Vallès Oriental, Empordà i Baix Empordà*, Barcelona: Rafel Damau Editor.
- FELIU, G. (2001), «Els antecedents de la remença i els mals usos», *Quaderns de la Selva* 13, Centre d'estudis Selvatans.
- MORALES, M. – SOBREQUÉS, J. (2011), *Comtes, reis, comtesses i reines de Catalunya*, Barcelona: Editorial Base.
- POCH I RUESTES, J. M. (2010), *Vilamajor. Un poble forjat per comtes, capellans, pagesos i menestrals*, Ajuntament de Sant Pere de Vilamajor.
- SALRACH, J. M. (1987), *Història de Catalunya. El procés de feudalització (segles III-XII)*, Vol. II (direcció i pròleg Pierre Vilar), Barcelona: Edicions 62.